

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportti vuodelta 2019

Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis- ja toimintakäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteutumisesta.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta velvoittaa kaupunginhallituksen tekemään toimintakertomuksessaan selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Selonteossa käydään läpi sisäisen valvonnan eri kohdealueet.

Myös kuntalaki edellyttää, että toimintakertomuksessa annetaan tietoja olennaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä asioista, joista ei ole annettu muutoin tietoa taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä kuntakonsernissa (69 §). Lain 73 § mukaan tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti. *Tilintarkastajan on voitava todentaa, että kunnanhallitus (sekä lautakunta ja johtokunnat) seuraa ja arvioi dokumentoidusti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan toimeenpanoa ja tuloksellisuutta.*

Savonlinnan kaupungin toimialojen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma vuodelle 2019 sisältää normaalin valvonnan lisäksi tehtävät toimenpiteet. Yleisessä osassa mainitut kohteet sisältyvät kaikkien toimialojen suunnitelmiin. Lisäksi toimialat laativat oman Erityisen osan ja Riskienhallinnan toimenpiteet omiin suunnitelmiinsa. Toimialasta vastaava toimielin (kaupunginhallitus, lautakunta) hyväksyy sisäisen valvonnan suunnitelman tammikuun loppuun mennessä.

Sisäisen valvonnan suorittamisesta laaditaan raportti puolivuositain. Raportin tulee olla tiivis selvitys vuosisuunnitelmassa tarkastettavaksi määräytyistä asioista, mahdollisista tarkastushavainnoista (onko niitä ja mitä ne ovat) sekä tarkastushavaintojen johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Sisäisestä valvonnasta laaditut raportit käsitellään puolivuositain lautakunnissa ja kaupunginjohtajan johtoryhmässä ja sisäisestä valvonnasta raportoidaan puolivuositain myös kaupunginhallitukselle. Koko vuoden sisäisen valvonnan raportit käsitellään kaupunginjohtajan johtoryhmässä tammi-kuussa.

Savonlinnan kaupungin sisäisen valvonnan ohjeet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 4.2.2019 § 45.

Keskushallinto

I YLEINEN OSA (Yleinen osa koskee jokaista toimialaa)

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

- toimialat listaavat toimialalla tehdyt, voimassa olevat päätösvallan delegoinnit ja varmistavat pistokoemaisesti niiden noudattamisen (Delegointiluetteloiden ylläpitäminen: Kuntalaki 91 § ja Hallintosääntö 3 § ja 5 §)

Tarkastuskohde

Marraskuussa käytiin sisäisen tarkastajan toimesta läpi Dynastyssa olevat keskushallinnon viranhaltijoiden ja toimielinten delegointipäätökset. Tarkastettiin hallintojohtaja-kaupunginlakimiehelle delegoitujen toimivallan siirtojen noudattaminen vuonna 2019.

Havainnot

Kaksi (2) viranhaltijan ja kolme (3) toimielimen tekemää delegointipäätöstä puuttui kanslian ylläpitämästä luettelosta. Hallintojohtaja-kaupunginlakimiehelle delegoituja toimivallan siirtoja oli noudatettu vuonna 2019.

Toimenpiteet

Delegointipäätökset päivitettiin kanslian delegointiluetteloon.

2. Strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Talousarvioon sisältyvän talouden sopeuttamistoimien toimeenpanoon ja toteutumaan liittyen

- toimialat raportoivat tulosalueittain, jos tasapainottamisohjelma/sopeuttamistoimet eivät toteudu esitetyn suuruisena, kate on esitettävä
- toimialat selvittävät tulosalueittain poikkeamiin johtaneet syyt

→ Tarkastustoimi: Lisämäärärahaesitys (4 826 euroa) hyväksyttiin valtuustossa 11.11.2019 (§ 124). Määräraha ylittyi tarkastuslautakunnan kokousten arvioitua suuremman määrän takia.

→ Hallintopalvelut: Hallintopalveluihin ei sisälly valtuuston aiemmin hyväksymiä tasapainottamistoimia ajalle 2018-2021. Hallintopalvelut pysyvät asetetuissa TA 2019 määrärahojen tasossa.

→ Kehittämisen- ja elinkeinopalvelut: Raporttia ei toimitettu.

→ Talous- ja henkilöstöpalvelut: Talous- ja henkilöstöpalvelut on pystynyt täytäntöönpanemaan sille asetetut talouden tasapainotusohjelman sekä muut sopeuttamistoimet. Tulosalue on toteuttanut sille asetetut palvelutavoitteet valtuuston hyväksymän vuoden 2019 talousarvion puitteissa.

3. Riskienhallinnan järjestäminen

- Toimialojen riskikartoitusten päivitys alkuvuodesta 2019 (tulosityksittäin)
→ Keskushallinnon tulosalueiden riskikartoitukset on päivitetty helmikuussa 2019 ja käsitelty kaupunginjohtajan johtoryhmässä (11.2.2019, § 42). ATK-palveluiden riskimatriisi tarkistettu vielä joulukuussa 2019.
- Tietoturvan toimenpide (tietohallintopäällikön esityksen mukaan): Toimialojen on vuosittain tarkistettava ylläpitämiensä henkilörekisterien osalta niiden käsittelyn oikeusperuste sekä käyttöoikeuksien ja rekisterien tietosisällön ajantasaisuus sekä huolehdittava tarpeettomien tietojen poistamisesta. Ajantasaisten tietosuojaselosteiden avulla näytetään, että tietosuojalainsäädännön edellyttämä rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus täyttyy.
→ Tietosuojavastaava ja toimialat ovat yhteistyössä käyneet läpi keskeiset tietosuojaselosteet ja saattaneet ne vastaamaan tietosuojalainsäädäntöä. Selosteet löytyvät kaupungin kotisivuilta.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

- Hankintasopimuksien (puite- ja vuosisopimukset) ulkopuolelta tehdyt ostot:

Hankintaohje 27.4.2015: ”Puite- ja vuosisopimukseen on sitouduttu ja noudattamatta jättäminen aiheuttaa sopimusrikkomuksen. Valmiiksi kilpailutetuista sopimuksista poiketaan ainoastaan silloin, kun ko. sopimuksista ei ole saatavilla tarvittavaa tavaraa tai palvelua (näissä tapauksissa tehtävä erillinen kilpailutus).”

Tarkastuskohde

Marraskuussa käytiin sisäisen tarkastajan toimesta läpi keskushallinnon kaikkien kustannuspaikkojen ajalta 1.1.-31.10.2019 olevat WorkFlow-laskut, jotka oli kirjattu tilille 4500 *Toimisto- ja koulutarvikkeet*, tarkastettuja laskuja yhteensä 24 kpl.

Havainnot

Seitsemän eri kustannuspaikan laskut (12 kpl) sisälsivät tavaraostoja yrityksiltä, joiden kanssa ei ole tehty puite-/vuosisopimusta. Pääsyyinä näihin ostoihin oli se, että ko. tavaraa ei saa muualta. Kolmen laskun osalta todettiin, että on tapahtunut inhimillinen virhe ja kolmen laskun osalta tavarantilaaja ei ollut tietoinen puite-/vuosisopimuksesta.

Toimenpiteet

Muut kuin sopimustoimittajan laskut käytiin läpi asiattarkastajien ja hyväksyjien kanssa muistuttaen samalla puite-/vuosisopimusten noudattamisesta.

- Käteiskassat ja niiden tarkastus:

Käteismaksujen tilitysohje ”Esimiehen on vähintään kerran vuodessa ennalta ilmoittamatta tarkastettava alitilityskassa. Keskushallinnon talouspalvelulla on oikeus tarkastaa alitilityskassat milloin vain. Alitilitystajan vaihtuessa on aina suoritettava kassantarkastus,

→ Hallintopäällikkö on tarkastanut yhteispalvelupisteiden, Kerimäki, Savonranta ja Punkaharju kassat syys-lokakuussa 2019. Tarkastuksista on toimitettu raportti talouspalvelulle.

- Toimialalla esimiehet ja sopimushallintajärjestelmään merkityt sopimusten vastuuhenkilöt varmistavat ja raportoivat, ovatko järjestelmässä olevat sopimukset voimassa olevia ja ajantasaisia.
- Cloudia-järjestelmässä olevien sopimusten ajantasaisuus:

→ Tarkastustoimi: Sopimuksia on vain yksi.
Tilintarkastussopimus oli "Päättynyt" -tilassa, vaikka optio on käytössä. Tila päivitetty.

→ Hallintopalvelut: sisältäen hallintopalvelut, vaalit, luottamushenkilöhallinnon
2 kpl voimassa olevaa sopimusta
ei yhtään päättynyttä sopimusta,
1 kpl luonnostilassa olevaa sopimusta

→ Yhteispalvelu: Yhteispalvelulla on voimassa olevia sopimuksia yhteensä 7 kpl (4 sopimusta yhteispalvelusta, 2 sopimusta Savonlinnan vuokratalojen avainten hallinnasta, yksi sopimus Pääkantasäätiön avainten hallinnasta)
Luonnosvaiheessa olevia sopimuksia ei ole
Päättäneitä sopimuksia ei ole.

→ Atk-palvelut: 5 kpl voimassa olevia
11 kpl päättyneitä
ei yhtään luonnostilassa olevaa sopimusta

→ Kehittämis- ja elinkeinopalvelut: raporttia ei toimitettu

→ Talous- ja henkilöstöpalvelut: 24 voimassa olevaa sopimusta
9 päättynyttä sopimusta
kesken/luonnosvaiheessa ei yhtään

II ERITYINEN OSA (toimialat ottavat tähän osioon omia erityisiä tarkastettavia kohteita)

- Sopimushallintajärjestelmän käytöstä järjestetään lisäkoulutusta
→ kaupungin henkilöresurssitilanteen vuoksi (suuret hankinnat/kilpailutukset ja YT:t käynnissä) koulutusta ei ole pystytty vielä järjestämään. Koulutus toteutetaan keväällä 2020.
- Verkkosivuilla julkaistavien päätöspöytäkirjojen salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden noudattamiseen liittyen järjestetään tulevan tietosuojavastaavan johdolla lisäkoulutusta.
→ Tietosuojavastaava on antanut toimialakohtaisesti koulutusta muuttuneesta tietosuoja-lainsäädännöstä ja henkilötietojen käsittelystä. Koulutus jatkuu tarpeen mukaan vuonna 2020.
→ Ohjeistus henkilötiedon julkaisemisesta verkkosivuilla on sisällytetty Henkilötiedon käsittelyn yleisohjeeseen (kohta 3.7).

III RISKIENHALLINNAN TOIMENPITEET (toimialat ottavat tähän osioon omia erityisiä kohteita)

- tietosuojan toteutuminen (lokitiedot yms.):
 - Tietosuojavastaavan antaman toimialakohtaisen koulutuksen lisäksi on lisätty perehdytysohjeeseen ohje henkilötiedon käsittelystä ja tietosuojan periaatteista. Lisäksi on tehty erillinen Henkilötiedon käsittelyn yleisohje (kh 19.12.2019, § 516) liitteineen. Tietosuojaselosteet on päivitetty kotisivuille.
 - Tietosuojan ja tietoturvan toteutumisesta on alkuvuodesta 2020 valmistumassa erillinen Tietotilinpäätös- dokumentti.
 - Lokitietoprosesseja ei ole vielä tarkasteltu, mutta niitä ja käyttövaltuus- / käyttöoikeushallinnan prosesseja on tarkoitus myös katselmoida vuoden 2020 aikana.
 - Tietosuojavastaavan nimeäminen → Kaupungin tietosuojavastaavaksi on nimitetty Tarja Vellonen 4.3.2019 alkaen. Tietosuojavastaavan palveluja kaupungilta ostavat Rantasalmen, Sulkavan ja Enonkosken kunnat, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä (Ammattiopisto SAMledu) sekä Savonlinnan Vuokratalot Oy.

Sivistystoimi

I YLEINEN OSA (Yleinen osa koskee jokaista toimialaa)

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen
 - toimivalta: voimassa olevat päätösvallan delegoinnit ja niiden noudattaminen

Tarkastuskohde

Kaupungin kansliassa säilytetään "Savonlinnan kaupunki, keskushallinto, viranhaltijapäätökset" -kansiota. Siihen on kerätty ja kerätään keskitetysti viranhaltijoiden ja toimielinten tekemät delegointipäätökset.

- Viranhaltijoiden päätökset, kaksi kappaletta:
 - 31.1.2018 sivistystoimenjohtaja, hallintosäännön 78 §:ssä toimialajohtajalle määrätyn päätösvallan delegointi
 - 11.3.2019 § 22; kaupunginjohtaja, toimivallan delegointi sivistystoimen kehittämishankehakemuksista
- Toimielinten päätökset, kaksi kappaletta:
 - 22.8.2013 § 150; Sivistyslautakunnan päätösvallan delegointi vahingonkorvauksesta
 - 18.10.2018 § 183; Sivistyslautakunnan päätösvallan delegointi; vahingonkorvauksesta päättäminen

Havainnot

Sivistystoimen viranhaltijoiden ja sivistyslautakunnan tekemät delegointipäätökset ovat ajan tasalla kaupungin kansliassa säilytettävässä "Savonlinnan kaupunki, keskushallinto, viranhaltijapäätökset" -kansiossa.

2. Strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Talousarvioon sisältyvän talouden sopeuttamistoimien toimeenpanoon ja toteutumaan liittyen

- toimialat raportoivat tulosalueittain, jos tasapainottamisohjelma/sopeuttamistoimet eivät toteudu esitetyn suuruisena, kate on esitettävä
 - Talousarviomuutokset on käsitelty kaupunginvaltuuston kokouksessa 24.6.2019 § 51. Sivistystoimen tulosalueiden talous on toteutunut talousarviossa suunnitellun mukaisesti 30.6.2019 tilanteessa.
- toimialat selvittävät tulosalueittain poikkeamiin johtaneet syyt
 - Kaupunginvaltuustossa 24.6.2019 § 51 käsitellyt sivistystoimea koskeneet talousarviomuutokset ovat aiheutuneet lukion ennakoidusta valtakunnallisesta kehittämisestä 130.000 euroa, maakuntamuseon aikaistuneesta muutosta johtuvat 50.000 euroa sekä jäähallin ja harjoitusjäähallin sopimusehtojen mukaisesti kuluvana vuonna indeksitarkastetusta kaupungin vastikkeesta 396.000 euroa.

3. Riskienhallinnan järjestäminen

- Toimialojen riskikartoitusten päivitys (tulosalueittain)

Tarkastuskohde

Tulosalueiden riskikartoitukset on käyty lävitse helmikuun 2019 alussa. Tulosityksiköiden riskirekisteri on käsitelty kaupunginjohtajan johtoryhmässä. Riskirekisteriä koostaessa riskienhallintavastaava tapasi tulosaluevastaavat ja riskejä käytiin lävitse. Riskikartoitukset tulosalueittain on käyty lävitse ja päivitetty marraskuussa 2019.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

- Hankintasopimuksien (puite- ja vuosisopimukset) ulkopuolelta tehdyt ostot.
- Puite- ja vuosisopimukseen on sitouduttu ja noudattamatta jättäminen aiheuttaa sopimusrikkomuksen.

→ Valmiiksi kilpailutetuista sopimuksista poiketaan ainoastaan silloin, kun ko. sopimuksista ei ole saatavilla tarvittavaa tavaraa tai palvelua (näissä tapauksissa tehtävä erillinen kilpailutus). Kaikilla ostoja tekevillä työntekijöillä on oltava ajantasaiset tiedot voimassa-olevista hankintasopimuksista.

Tarkastuskohteena vuonna 2019 oli Nuorisotoimen tulosityksikkö 397, ja sen alaiset kustannuspaikat: 3902 Nuorisotilat ja 3903 Nuorisoverstas

→ Ostojen tarkastelu on tehty käyttäen Savonlinnan kaupungin käytössä olevaa Workflow –laskujen kierrätysjärjestelmää.

→ Tarkastusajankohtana nuorisotilojen (kustannuspaikka 3902) laskuja oli sähköisen laskujen kierrätysjärjestelmän kautta käsitelty yhteensä 116 laskua (yhteensä 134.183,14 euroa, alv 0%). Nuorisotilojen laskuista suuri osa oli sopimukseen tai lakiin perustuvia (esim. Linnalan Nuoret ry:ltä hankitut nuorisopalvelut, Kevan laskuttamat KuEL-maksut) tai hankituista tavaroista ja palvelusta ei oltu kilpailutettu puitesopimuksia (esim. majoituspalvelut). Puitesopimustoimittajaa oli käytetty hankinnoissa 45 laskun kohdalla. Ainoastaan kahden (2) laskun osalta oli kyseenalaista, olisiko hankitut tarvikkeet olleet mahdollisesti löydettävissä sopimustoimittajien tuotevalikoimista.

→ Tarkastusajankohtana nuorisoverstaan (kustannuspaikka 3903) osalta sähköisen laskujen kierron järjestelmän kautta oli käsitelty yhteensä 222 laskua (yhteensä 59.164,62 euroa, alv 0%). Käsitellyistä laskuista 145 kohdalla oli hankinnassa käytetty puitesopimusten mukaista toimittajaa tai hankinta oli perustunut sopimukseen (esim. tilavuokra). Alle 15 laskun kohdalla, joissa hankinta oli tehty muulta kuin puitesopimustoimittajalta, voidaan kyseenalaistaa, olisiko hankinnan kohteena olevia tuotteita löytynyt myös sopimustoimittajien valikoimista. Muiden nuorisoverstaan hankintojen kohdalla tavaralle tai palvelulle ei oltu kilpailutettu sopimuksia (esim. käyttöön hankittu puutavara) tai sitä ei ollut muulla tavoin saatavana (esim. kaatopaikkamaksut), ja hankinta oli sen perusteella hankittu tarpeen mukaan toimittajilta.

→ Yhteenvedona tulosityksikön 397 Nuorisotoimi osalta voidaan todeta, että tulosityksikkö on sitoutunut noudattamaan puite- ja vuosisopimuksia.

Käteiskassat ja niiden tarkastus, kts. käteismaksujen tilitysohje

→ Käteiskassoja on maakuntamuseossa ja pääkirjasto Joelissa. Molemmissa yksiköissä on käytössä Ceepos -kassahallintajärjestelmä, joka käyttäjäystävällisenä ja ohjaavana järjestelmänä vähentää virheiden syntymisen riskiä. Kuukausittainen raportointi taloushallintoon. Kummankin yksikön osalta tilitetyt varat ovat täsmänneet kirjanpidon raportointiin puolivuotisraportointikaudella.

5. Sopimustoiminta

- Clouidia-järjestelmässä olevien sopimusten ajantasaisuus

Tarkastuskohde

Savonlinnan kaupungilla on käytössään Cloudia-sopimushallintajärjestelmä. Kaikki uudet sopimukset laaditaan kirjallisena suoraan järjestelmään. Vanhat, voimassa olevat sopimukset siirretään järjestelmään.

Sivistystoimessa on järjestelmässä olevia sopimuksia seuraavasti:

- Sivistyslautakunta/hallinto: voimassa olevat sopimukset 46 kpl
luonnosvaiheessa olevat sopimukset 1 kpl
päättäneet sopimukset 28 kpl
- Varhaiskasvatus voimassa olevat sopimukset 15 kpl
luonnosvaiheessa olevat sopimukset 0 kpl
päättäneet sopimukset 1 kpl
- Kulttuuripalvelut (kirjasto, museo, teatteri) voimassa olevat sopimukset 40 kpl
luonnosvaiheessa olevat sopimukset 2 kpl
päättäneet sopimukset 29 kpl
- Vapaa-aikapalvelut voimassa olevat sopimukset 29 kpl
luonnosvaiheessa olevat sopimukset 1 kpl
päättäneet sopimukset 23 kpl

Havainnot

Luonnosvaiheessa olevat sopimukset valmistellaan voimassa oleviksi. Sopimushallintajärjestelmää pidetään ajan tasalla.

II ERITYINEN OSA (toimialat ottavat tähän osioon omia erityisiä tarkastettavia kohteita)

- Sivistystoimiala määrittelee itse.

→ Peruskoulujen kiusaamisen vastaisen toimintamallin KaMu (Kaikki Mukaan) - toteutuminen

Tarkastuskohde

Savonlinnan peruskouluissa on käytössä Kaikki Mukaan -kiusaamisen vastainen toimintamalli, joka on otettu käyttöön vuonna 2017. Toimintamallin on luonut moniammatillinen työryhmä, joka koostui opetusalan, sosiaalialan ja poliisin henkilöstöstä. Mallia on päivitetty viimeksi joulukuussa 2017.

Havainnot

Sivistyslautakunnalle toimitetaan kerran vuodessa toukokuussa koulujen yhteenveto KaMu-toiminnasta. Perusopetuksessa oli lukuvuonna 2018-19 oppilaita yhteensä noin 2800. KaMu-ohjelman mukaisia selvittelyjä on kouluissa ollut yhteensä 162 kappaletta. Tapauksista yli puolet on selvitetty opettajan johdolla oppilaiden kesken. KaMu-tiimin käsittelyyn on edennyt 75 tapusta, joista koulun ulkopuolista tukea on tarvittu 13 tapauksessa.

III RISKIENHALLINNAN TOIMENPITEET (toimialat ottavat tähän osioon omia erityisiä kohteita)

- Sivistystoimiala määrittelee itse

→ EU:n laajuinen tietosuoja-asetus (GDPR) yksityiskohdissa on maininta ennakoivasta informointivelvoitteesta. Sivistystoimessa tulee olla tehtyjen (vanhat ja uudet) lomakkeiden (verkkossa ja/tai paperilla) yhteydessä asiakkaan informointi tietosuoja-asioista. Verkkolomakkeissa tulee olla myös linkki ko. tietosuojaselosteeseen.

Tarkastuskohde 1

Sähköisen asiointin lomakkeet kaupungin kotisivuilla osoitteessa <https://www.savonlinna.fi/asiointi/lomakkeet>. Täällä tarkastuksessa lomakkeet kategoriassa "Koulutoimi ja varhaiskasvatus". Kohteita 14 kappaletta.

Havainnot

Kohteita oli 14 kappaletta. Näistä kahdessa lomakkeessa oli maininta tietosuojasta. Sähköisesti täytettävien lomakkeiden muutostyö on kesken. Vuonna 2019 vaihdettiin neljä koulutoimen lomaketta sähköisesti täytettäväksi.

Yhdeksän lomakkeen kohdalla on asia kunnossa ko. palvelusivustolla, josta lomakkeelle on tehty linkitys. Varhaiskasvatuksen päävalikossa on erikseen, selkeä painike lomakesivustolle <https://www.savonlinna.fi/asiointi/lomakkeet>. Tämä ratkaisu tukee informointivelvoitteen toteutumista.

Tarkastuskohde 2

Kerimäen liikuntahalli, palvelupiste, asiakaspalvelutilanne

Havainnot

Paperitulostettu Yleinen info "Tietosuoja ja henkilötiedon käsittely kaupungin palveluissa", on saatavilla palvelupisteellä, joissa keräämme sopimuskumppanin toteuttamana tietosuojalainsäädännön tarkoittamia asiakastietoja.

Tekninen toimiala

I YLEINEN OSA (Yleinen osa koskee jokaista toimialaa)

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

- Toimialat laativat puolivuositain yhteenvedon vuoden 2019 viranhaltija- ja toimielinpäätöksistä (kokousten ja päätösten määrät, oikaisuvaatimukset, valitukset, otto-oikeuden käyttämiset, vireillä olevat oikeusprosessit sekä eri oikeusasteiden päätökset) ja analysoivat mahdollisia päätöksentekoprosessiin liittyviä syitä, jotka ovat johtaneet oikaisuvaatimuksiin, valituksiin jne.

Kokoukset

→ Tekninen lautakunta on kokoontunut 15 kertaa ja käsitellyt 235 asiaa

→ Rakennus- ja ympäristölautakunta on kokoontunut 12 kertaa ja käsitellyt 217 asiaa.

- Ympäristönsuojelun päätöksiä tehtiin 100 ja lisäksi 16 yhteistä päätöstä rakennusvalvonnan kanssa. Päätöksistä tehty 2 valitusta ja aiempien vuosien päätöksistä tehdyistä valituksista hallinto-oikeus antoi 2 ratkaisua.
- Rakennusvalvonnan päätöksiä tehtiin 101 ja lisäksi 16 yhteistä päätöstä ympäristönsuojelun kanssa. Päätöksistä on jätetty 1 valitus hallinto-oikeuteen.

Viranhaltijapäätökset

→ Teknisellä toimialalla tehtiin viranhaltijapäätöksiä yhteensä 1296 kpl (toimialalla on luettelo viranhaltijoittain).

→ Ympäristöpäällikön yleispäätöksiä päätöksiä tehtiin 467 kpl ja henkilöstöpäätöksiä 2 kpl.

- Ympäristöpäällikön viranhaltijapäätöksistä tehtiin 1 valitus hallinto-oikeuteen, joka kuitenkin vedettiin pois ennen ratkaisun antamista.
- Edellisvuosien ympäristöpäällikön viranhaltijapäätöksiä koskevasta asianosaisten valituksista annettiin 5 hallinto-oikeuden päätöstä, joista 2 valittajan hyväksi; lisäksi annettiin ympäristöpäällikön valitusta koskien 1 korkeimman hallinto-oikeuden hylkäävä päätös.
- Päätöksentekoprosesseissa turvaudutaan asioissa juristien näkemykseen; valituksissa on kyse lakien tulkinnoista (valituksista noin puolet hylätään).
- Vuonna 2019 tehtiin 4 kpl ympäristön roskaamista koskevaa tutkintapyyntöä poliisille, joista ympäristönsuojelupalvelujen tietojen mukaan 1:stä langetettiin sakko ja 3:n käsittelytilanne ei ole tiedossa (kuten ei myöskään kaikista edellisvuosina tehdyistä tutkintapyyntöistäkään, koska esitutkinta voi kestää useita vuosia); lisäksi ympäristöpäällikkö teki 1 tutkintapyyntöä poliisille häneen kohdistuneesta aseellisesta uhkauksesta, jonka tutkinta on kesken.

→ Rakennustarkastajan yleishaltijapäätöksiä tehtiin 12 kpl, henkilöstöpäätöksiä 2 kpl ja rakennustarkastajan lupa-asioita koskevia päätöksiä tehtiin 503 kpl, toimenpidelupia jätevesien käsittelylaitteiden saneeraamiseen 270kpl, ilmoituksia käsiteltiin 103 kpl.

- Näistä päätöksistä on tehty yksi oikaisuvaatimus, otto-oikeutta ei käytetty.

- Toimialat varmistavat, että tietojen saatavuus yleisessä tietoverkossa on kuntalain 109 §:n mukainen kaikilta osin.

→ Sopimusjärjestelmä Cloudiassa olevat yhteistoimintasopimukset on käyty sisäisen tarkastajan toimesta läpi kaupungin lakimiehen, projektilakimiehen ja toimialojen kanssa. Sopimukset ovat kaupungin nettisivuilla. Palveluista perittävät maksut kaikkien toimialojen osalta laitettiin kaupungin nettisivuille vuoden 2019 alussa.

- Toimialat listaavat toimialalla tehdyt, voimassa olevat päätösvallan delegoinnit ja varmistavat pistokoemaisesti niiden noudattamisen. Kaupungintalon palvelupisteessä säilytetään kansiota, johon kerätty ja kerätään keskitetysti viranhaltijoiden ja toimielinten tekemät delegointipäätökset.

Viranhaltijoiden tekemät delegoinnit, kaksi kappaletta

→ 4.4.2014 Kiinteistöjohtaja, päätösvallan siirtäminen kiinteistötyöpäällikölle

→ 30.3.2017 Kiinteistöjohtaja, päätösvallan siirtäminen LVI-insinöörille

Toimielinten tekemät delegoinnit, kolme kappaletta

→ 20.2.2013 § 54 Rakennus- ja ympäristölautakunta, päätösvallan delegointi ympäristöpäällikölle asiakasluettelon päivittämiseen

- 17.4.2013 § 92 Rakennus- ja ympäristölautakunta, täydennys ympäristöpäällikölle delegoituun päätösvaltaan asiakasluetteloon
- 23.4.2015 tekninen lautakunta, vaikutuksiltaan vähäisen kaavan käsittelyprosessi

2. Strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Talousarvioon sisältyvän talouden sopeuttamistoimien toimeenpanoon ja toteutumaan liittyen

- toimialat raportoivat tulosalueittain, jos tasapainottamisohjelma/sopeuttamistoimet eivät toteudu esitetyn suuruisena, kate on esitettävä.
 - Henkilöstö- ja toimintamenojen leikkaukset on käsitelty kaupunginvaltuuston kokouksessa talousarviomuutospöytäkirjassa § 51 24.6.2019.
 - Teknisen toimen toimintamenoikkaukset vuodelle 2019 olivat 178 000 euroa, jotka toteutettiin jo talousarviossa. Teknisen toimen tulosalueiden talous on toteutunut kokonaisuutena talousarviossa suunnitellun mukaisesti 31.12.2019 tilanteessa.
 - Henkilöstömenojen leikkaukset olivat 63 849 euroa, jotka toteutuneet muilta osin, mutta johtuen valtuuston päätöksestä säilyttää kouluverkko ennallaan, ei ruoka- ja siivouspalveluiden henkilöstöä ole voitu vähentää.
 - toimialat selvittävät tulosalueittain poikkeamiin johtaneet syyt.
 - Maankäyttöpalvelut
Myyntivoitot talousarviossa 500 000 euroa. 31.12.2019 kirjattu 158 664,09 euroa. Asetettuun tavoitteeseen vaikea päästä tonttien vähäisen kysynnän vuoksi.
 - Toimitilapalvelut
Lisämääräraha 100 000 e myönnetty Lehtiniemen ylläpitoon.
 - Kunnallistekniset palvelut
Käyttötalousmenojen ylitys n. 0,5 milj. euroa. Ylitys johtuu pääosin runsaslumisen talven kunnossapidon kustannuksista sekä katuvaloverkoston kunnossapidosta. Yt-neuvottelujen seurauksena opiskelijatyövoiman ja työllistettyjen rekrytointi viivästyi, joten jouduttiin käyttämään ostopalveluja.
- ## 3. Riskienhallinnan järjestäminen
- Toimialojen riskikartoitusten päivitys (tulosityksikoittain).
 - Riskikartoitus on tehty OP vakuutuksen riskikartoituslomakkeen mukaisesti.
 - Riskikartoitukset tulosalueittain on käyty lävitse ja päivitetty helmikuussa (tekla 26.2.2019 § 52).
 - Keskeisenä riskinä ettei talouden tasapainottaminen toteudu. Käyttöomaisuus on suojattu vakuuttamalla.

- Tietoturvan toimenpide (tietohallintopäällikön esityksen mukaan):
Toimialojen on vuosittain tarkistettava ylläpitämiensä henkilörekisterien osalta niiden käsittelyn oikeusperuste sekä käyttöoikeuksien ja rekisterien tietosisällön ajantasaisuus sekä huolehdittava tarpeettomien tietojen poistamisesta. Ajantasaisen tietosuojaselosteiden avulla näytetään, että tietosuojalainsäädännön edellyttämä rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus täyttyy.

→ Tietosuojaselosteet on päivitetty toimialakohtaisesti alkuvuoden aikana. Päivitetyt toimialakohtaiset tietosuojaselosteet löytyvät kaupungin verkkosivuilta, ja niillä toteutetaan yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR, 679/2016/EU) luvun kolme mukainen rekisteröidyn informointi henkilötiedon käsittelystä ja rekisteröidyn oikeuksista sekä seloste henkilötiedon käsittelykäsittelytoimista. Selosteet tulee tarkastaa vuosittain ja toteuttaa tarvittavat muutokset tietosuojavastaavan avulla.

4. Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

- hankintasopimuksien (puite- ja vuosisopimukset) ulkopuolelta tehdyt ostot.

"Puite- ja vuosisopimukseen on sitouduttu ja noudattamatta jättäminen aiheuttaa sopimusrikkomuksen. Valmiiksi kilpailutetuista sopimuksista poiketaan ainoastaan silloin, kun ko. sopimuksista ei ole saatavilla tarvittavaa tavaraa tai palvelua (näissä tapauksissa tehtävä erillinen kilpailutus)."

- Kaikilla ostoja tekeillä työntekijöillä on oltava ajantasaiset tiedot voimassaolevista hankintasopimuksista.
→ Teknisellä toimialalla on jonkin verran tavarahankintoja, joita ei ole saatavilla sopimus-toimittajilta. Muuten sopimuksia noudatetaan hyvin.

- Käteiskassat ja niiden tarkastus

Käteismaksujen tilitysohjeet päivitetty 2018.

Käteismaksujen tilitysohje *"Esimiehen on vähintään kerran vuodessa ennalta ilmoittamatta tarkastettava alitilityskassa. Keskushallinnon talouspalvelulla on oikeus tarkastaa alitilityskassat milloin vain. Alitilityttäjän vaihtuessa on aina suoritettava kassantarkastus, jolloin tarkastetaan myös toimintaan liittyvä lomakkeisto. Tarkastuksista on annettava kertomus hallintokunnalle ja keskushallinnon talouspalveluille."*

→ Käteiskassoja on kaupungintalon lounasravintolassa, (Ceepos-kassanhallintajärjestelmä), sekä kouluilla ja ruokapalvelun toimipisteissä. Ceepoksesta siirto kirjanpitoon päivittäin. Muut raportoivat kuukausittain talouspalveluihin.

5. Sopimustoiminta

- Toimialalla esimiehet ja sopimushallintajärjestelmään merkityt sopimusten vastuuhenkilöt varmistavat ja raportoivat, ovatko järjestelmässä olevat sopimukset voimassa olevia ja ajantasaisia.
- Cloudia-järjestelmässä olevien sopimusten ajantasaisuus:
 - Hallintopalvelut: Sopimukset luonnos -tilassa: 6 kpl
Voimassaolevat sopimukset: 65 kpl
Päättäneet sopimukset: 13 kpl
 - Kunnallistekniset palvelut: Sopimukset luonnos -tilassa: 3 kpl
Voimassaolevat sopimukset: 109 kpl
Päättäneet sopimukset: 19 kpl
 - Maankäyttöpalvelut: Sopimukset luonnos -tilassa: 13 kpl
Voimassaolevat sopimukset: 58 kpl
Päättäneet sopimukset: 4 kpl
 - Toimitilapalvelut: Sopimukset luonnos -tilassa: 30 kpl
Voimassaolevat sopimukset: 44 kpl
Päättäneet sopimukset: 11 kpl
 - Savonlinnan Vesi: Sopimukset luonnos -tilassa: 1 kpl
Voimassaolevat sopimukset: 28 kpl
Päättäneet sopimukset: 21 kpl
 - Rakennus- ja ympäristölautakunta: Ei sopimuksia Cloudiassa

6. Edellä mainittujen lisäksi toimialojen tulee tässä yhteydessä raportoida myös kaikista sellaisista asioista, joilla voi olla merkitystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta arvioitaessa.

II ERITYINEN OSA (toimiala ottaa tähän osioon omia erityisiä tarkastettavia kohteita)

- Tekninen toimiala
 - Palveluverkon ylläpito
 - Palveluverkko jatkuu valtuuston päätöksen mukaan ennallaan ja kiinteistöjen ylläpitokorjauksiin liittyy investointiriski.

III RISKIENHALLINNAN TOIMENPITEET (toimiala ottaa tähän osioon omia erityisiä kohteita)

- Tekninen toimiala
 - Nätkin koulun rakentaminen
 - koulun tilanne vielä avoin, valitusasia on edelleen hallinto-oikeudessa.
 - Pohjavesihanke
 - hankkeista on kilpailutus käynnissä.
 - Toimitilat

→ toimitilojen vähennys vuodesta 2017 n 5 %, 9 000 m²

- Vesihuoltolaitoksen valmiussuunnitelma ja riskikartoitus on päivitetty vuonna 2016. Asiakirjat päivitetään 13.5.2019 mennessä. Vesihuollon suurin riski on vesihuoltoverkoston ikääntyminen ja tästä aiheutuvat talousvesiverkoston ja jätevesiviemäreiden rikkoutumiset. Talousvesijohdon rikkoutuminen aiheuttaa terveydellisen riskin ja jätevesiviemärin rikkoutuminen ympäristösuojellisuuden riskin. Riskiin on reagoitu määrittämällä verkoston kunto ja saneerausvelka sekä laatimalla suunnitelma saneerausvelan hallitsemiseksi (TL § 168, 18.9.2018). Vesihuoltoverkoston vuosittainen saneerausbudjetti on kaksinkertaistettu tasolle 2,04 Milj. euroa seuraavien vuosikymmenen ajaksi.
- Talousveden tuotantolaitosten avainosat ja -laitteet ovat kahdennettu tai kriittisille komponenteille on saatavilla varaosat. Savonlinnan kuntakeskuksen talousvesitarpeesta tuotetaan ¾ osaa Saimaan pintavedestä valmistettuna. Pohjaveden osuus on ¼ osaa ja se tuotetaan Lähteelän pohjavesilaitokselta. Vääräsaaren pintavesilaitokselle on haettu vaihtoehtoa Varma-Vesi hankkeessa. Tutkimushankkeen lopputuloksen perusteella pohjavedellä ei aivan pystytä korvaamaan pintavesilaitosta. Kokonaisuudessaan toteutettuna pohjaveden tuotannolla varmistetaan rajoitettu vedenjakelu kriisitilanteessa.
- Tutkimushankkeen pohjalta on vuoden 2019 talousarviossa varattu määräraha Savonlinnan pohjoisten pohjavedenottamoiden ja Kuhasalmen pohjavedenkäsittelylaitoksen suunnitteluun. Hanke rakennetaan vuosina 2020 – 2021. Tällä saavutetaan runsas ¼ osan lisäys pohjavedentuotantoon kuntakeskuksen vedentarpeeseen.
- Kuhasalmen pohjavedentuotantohankkeeseen liittyy olennaisesti varautuminen Savonlinnan keskussairaalan talousveden turvaamiseen. Tavoite on rakentaa yhdysvesijohto Rinkilästä Jukolansaloon. Tällä varmistetaan, että Kuhasalmen pohjavedenkäsittelylaitoksen tuottama talousvesi voidaan johtaa sairaalalle tilanteessa, mikäli Saimaan vesistö laatu ei mahdollista talousveden valmistamista.
- Seuraavana pohjavedentuotannon tehostamishankkeessa on vuorossa Kulennoisharjun pohjavesilaitoksen suunnittelu vuonna 2021 ja rakentaminen vuosina 2022 – 2023. Loput pohjavedentuotantohankkeet toteutetaan 2023 jälkeen.
- Jätevedenpuhdistamoiden toiminta turvataan kattavilla huolto-ohjelmilla ja saneeraus suunnitelmilla. Pihlajaniemen jätevedenpuhdistamon avainosat ja -laitteet ovat kahdennettu tai kriittisille komponenteille on saatavilla varaosat.

Teknisen lautakunnan päätöksiin liittyviä muutoksenhakuprosesseja ovat:

- TEKLA 15.5.2018 § 117, 5.6.2018 § 124, 26.6.2018 § 136 ja 28.8.2018 § 150 Päätökset Citymarketin asiakaspysäköintialuetta koskevan vuokrasopimuksen tarkistaminen – kunnallisvalitukset (02107/18/2299, 01684/18/2299 ja 01549/18/2299) → Itä-Suomen hallinto-oikeus.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksiin liittyviä muutoksenhakuprosesseja ovat:

- RAKYL 21.2.2018 § 56 Päätös Kerimaan vesihuoltoasiasta, valittaja Kerimaan Lomakeskus Oy → Itä-Suomen hallinto-oikeus.
- RAKYL 21.11.2018 § 177 Päätös maa-aines- ja ympäristölupa-asiasta, valittaja yksityinen henkilö → Vaasan hallinto-oikeus.
- RAKYL 21.11.2018 § 169 Annetun kehotuksen noudattamatta jättäminen, valittaja yksityinen henkilö → Itä-Suomen hallinto-oikeus.
- RAKYL 6.3.2019 § 61 Päätös hulevesien johtamisasiasta, valittajana kiinteistön omistaja → Itä-Suomen hallinto-oikeus.
- RAKYL 12.6.2019 § 110 Päätös polttonesteen jakeluasema-asiasta, valittajana toiminnanharjoittaja → Vaasan hallinto-oikeus